

Handläggare
Charlotta Hedvik
Telefon: 08 508 28 941

Till
Miljö- och hälsoskyddsämnden
MHN 2015-02-27 p.18

Uppföljning av stadens energieffektiviserings- och klimatarbete

Förvaltningens förslag till beslut

1. Godkänna förvaltningens redovisning
2. Överlämna redovisningen till Kommunstyrelsen

Gunnar Söderholm
Förvaltningschef

Gustaf Landahl
Avdelningschef

Bakgrund

Stockholms stad har nya ambitiösa klimat- och energimål. Till 2040 ska Stockholm vara fossilbränslefritt. Till 2020 ska utsläppen av växthusgaser inte överstiga 2,3 ton koldioxidekvivalenter (CO₂e) per person. Mellan 2016 och 2019 ska stadens egen energianvändning minska med 10 procent. Till 2030 ska stadens egen organisation bli fossilbränsleoberoende.

Under 2015 ska Miljö- och Hälsoskyddsämnden tillsammans med Kommunstyrelsen revidera Färdplan för ett fossilbränslefritt Stockholm så att den överensstämmer med målet att Stockholm ska vara fossilbränslefritt till 2040.

Under 2015 ska Miljö- och Hälsoskyddsämnden även tillsammans med Kommunstyrelsen ta fram en strategi för att nå klimatmålet 2,3 ton CO₂e per stockholmare till 2020.

Miljö- och Hälsoskyddsämnden ska vidare bistå Kommunstyrelsen i implementerandet av en fossiloberoende organisation 2030.

Staden har haft miljömål, miljöprogram, handlingsplaner och åtgärdsprogram sedan mitten på 1990-talet, för att minska utsläppen av växthusgaser och för energieffektivisering.

Sedan 2009 då staden undertecknade Covenant of Mayors, som i Sverige kallas Borgmästaravtalet, har staden en Åtgärdsplan för klimat och energi (ÅKE). Åtgärdsplanen visar vad staden kan göra och i vilken utsträckning, för att nå klimat- och energimålen i stadens miljöprogram. Under 2015 utarbetas stadens tredje Åtgärdsplan för klimat och energi.

Ärendet

Uppföljningen har flera syften:

- Att utgöra underlag till stadsledningskontorets arbete med nytt miljöprogram för de delar som rör minskade utsläpp av växthusgaser och minskad energianvändning.
- Att utgöra underlag som visar vad som krävs för önskad utveckling till 2019.
- Att utgöra underlag till en revidering av Åtgärdsplan för klimat och energi för att nå klimatmålet 2,3 ton CO₂e per stockholmare till 2020. Åtgärdsplan för klimat och energi är även stadens ”Sustainable Energy Action Plan” enligt åtagande i Covenant of Mayors. När den reviderade åtgärdsplanen beslutats skall den skickas in till Covenant of Mayors.
- Utgöra underlag för arbetet med ny färdplan för ett fossilbränslefritt Stockholm 2040.

Underlaget redovisas i rapporten ”Uppföljning av stadens energieffektiviserings- och klimatarbete”.

Rapporten innehåller:

- Halvtidsuppföljning av de delmål i nuvarande miljöprogram som berör utsläpp av växthusgaser samt energieffektivisering.
- Analys av utvecklingen till 2019 samt vad som kan och bör göras till 2019 för att målet fossilbränslefritt 2040 ska uppnås. Rapporterna ”Färdplan för ett fossilbränslefritt Stockholm 2050” samt ”Fossilbränsleoberoende organisation 2030” har varit vägledande för analyser av önskad utveckling till 2019.
- Underlag till revidering av Åtgärdsplan för klimat och energi.
- Uppföljning av status för åtgärder i nu gällande ”Stockholms åtgärdsplan för klimat och energi 2012-2015 med utblick till 2030”.

Där det har varit möjligt har målet Fossilbränslefritt 2040 varit vägledande. Underlaget för bedömningar av måluppfyllelse till 2040 har varit analyserna i Färdplan 2050.

Rapporten redovisas i bilaga 1.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Bedömningar av möjligheter att nå nya klimatmål

Målet om fossilbränslefrihet bedöms vara möjligt att uppnås inom sektorerna uppvärmning och el redan till 2040. Måluppfyllnelsen kräver dock omfattande åtgärder så som att all kol och olja har ersatts av biobränslen för all uppvärmning både i och utanför fjärrvärmeproduktionen. Det krävs även att all elproduktion är fossilbränslefri. Den största utmaningen är arbetet kring reduktion av fossila plaster i avfallsförbränningen, vilket kommer innebära stora omställningar för många aktörer i samhället.

Staden har inkluderat energieffektivisering i målet fossilbränslefritt då efterfrågan på biobränsle ökar i hela världen och det kan leda till brist på biobränsle, kraftiga prisökningar samt orsaka lokala miljöproblem. Behovet av att energieffektivisera gäller såväl inom el- och uppvärmningssektorn som inom och transportsektorn. Allra svårast blir det att nå målet till 2040 inom transportsektorn. För att nå fossilbränslefritt inom transportsektorn till 2040 krävs det (enligt Färdplan 2050) att dubbelt så många reser kollektivt i Stockholm, att fordonen är dubbelt så energieffektiva samt att alla fordon inom kommunens gräns körs på el eller förnybara drivmedel.

Eftersom bilarna beräknas ha en livslängd på 20 år innebär det att alla nya bilar efter 2020 endast får vara mycket energieffektiva fordon som kan köra på förnybara bränslen. Det innebär även att en mycket kraftig utbyggnad av kollektivtrafiken behöver stå klar före 2040.

Enligt stadens analyser av energianvändning och energiproduktion finns det möjligheter att nå målet 2,3 ton CO₂e per person till 2020. Förutsättningar är att stadens planer och strategier inom transportsektorn genomförs samt att andelen fossila bränslen i fjärrvärmens minskar markant. Det kan ske om det koleldade kraftvärmeverket KVV6 endast används som spetslast, dvs endast är i drift vid kall väderlek.

Energisparmålet på 10 procent inom stadens organisation mellan 2016 och 2019 bedöms kunna nås då stadens fastighetsägande bolags och förvaltningars planer innehåller energieffektiviseringsåtgärder som sammantaget ger en genomsnittlig effektivisering på 10 procent.

Halvtidsuppföljning av Miljöprogram 2012-2015

I halvtidsuppföljning av klimat- och energimål i Stockholms Miljöprogram 2012-2015 visar analyserna att:

- Växthusgasutsläppen över tid har minskat, samt att målet om 3,0 ton CO₂e per invånare med stor sannolikhet kommer att uppnås 2015. Enligt uppföljningen för 2012 var CO₂e per person 2,8 och för 2013 har de preliminärt beräknats till 2,9.

- Energieffektiviseringsmålet för stadens egen verksamhet, en minskning av energianvändningen med 10 procent från 2012 till och med 2015, beräknas uppnås för stadens totala energianvändning. Framförallt sker detta genom energieffektiviseringar inom stadens byggnader.
- Flera av målen som berör stadens egna fordon är redan uppnådda. De flesta trafikrelaterade målen i stadens miljöprogram som behandlas i denna rapport förväntas uppnås till och med 2015, dock inte det som gäller tunga fordon.

SLUT

Bilaga

1. Rapport:
Uppföljning av stadens energieffektiviserings- och klimatarbete.